

Informe de retorn de la consulta pública prèvia a l'Avantprojecte de llei integral de reconeixement del dret a la identitat i expressió de gènere

Índex

1. INTRODUCCIÓ	3
2. CLASSIFICACIÓ DE LES APORTACIONS REBUDES	4
2.1 Antecedents	4
2.2 Fonaments de dret	4
2.3 Relació de les aportacions rebudes per àmbits	5
3. ANÀLISI DE LES APORTACIONS REBUDES	14
4. QUADRE DE LES PROPOSTES A VALORAR PER ÀMBITS	20

1. Introducció

Aquest informe s'ha elaborat d'acord amb la Instrucció de 8 de març de 2021 per a la tramitació d'una consulta pública prèvia a l'elaboració d'una norma i la seva participació al portal Participa gencat de la Generalitat de Catalunya.

L'objectiu del document és recollir i classificar de manera exhaustiva les aportacions fetes per la ciutadania i les entitats durant la consulta pública prèvia de l'Avantprojecte de llei integral de reconeixement del dret a la identitat i expressió de gènere, impulsada per la Direcció General de Polítiques Públiques LGBTI+ (en endavant DGPPLGBTI+) del Departament d'Igualtat i Feminismes.

Aquesta consulta pública va tenir lloc entre el 12 de gener i l'11 de febrer de 2022 amb l'objectiu de recollir l'opinió i les aportacions de totes les persones i associacions interessades en els objectius fixats a la memòria preliminar de l'Avantprojecte de llei, aprovat per l'Acord del Govern el 14 de desembre de 2021.

D'acord amb aquest document, els objectius que es pretenen assolir a través d'aquesta iniciativa legislativa són, d'una banda, fer efectius els drets de les persones trans* en diverses esferes de la societat, per a la qual cosa cal dotar la Generalitat de Catalunya i els ens locals d'un marc normatiu específic que reconegui el dret a l'autodeterminació de gènere de les persones que manifesten una identitat de gènere diferent de l'assignada en el moment de néixer. I de l'altra, aquest Avantprojecte llei també pretén garantir la igualtat plena de les persones trans* a partir del desenvolupament de polítiques públiques que garanteixin els seus drets en els diferents àmbits de la societat, tant públics com privats, així com l'erradicació de qualsevol forma de discriminació per raó d'identitat o expressió de gènere.

2. Classificació de les aportacions rebudes

2.1 Antecedents

- En data 30 de desembre de 2020 el Parlament de Catalunya aprova la Llei 19/2020, del 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no-discriminació. La disposició addicional novena d'aquesta Llei insta el Govern a aprovar un avantprojecte de llei sobre el canvi de nom i el reconeixement del sexe de les persones transgènere, basant-se en recomanacions internacionals com la Resolució 2018 (2015) de l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa.
- En data 14 de desembre de 2021 el Govern aprova l'Acord del Govern pel qual s'aprova la memòria preliminar de l'Avantprojecte de llei integral de reconeixement del dret a la identitat i expressió de gènere.
- En data 12 de gener de 2022 el Govern inicia un procediment de consulta pública prèvia sobre l'Avantprojecte de llei integral de reconeixement del dret a la identitat i a l'expressió de gènere al portal Participa gencat d'acord amb l'article 66 bis de la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya.

2.2 Fonaments de dret

- L'Acord del Govern de 14 de desembre de 2021 pel qual s'aprova la memòria preliminar de l'Avantprojecte de llei integral de reconeixement del dret a la identitat i expressió de gènere.
- La Llei 19/2020, del 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no-discriminació.
- La Llei 11/2014, del 10 d'octubre, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per a erradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia.
- La Resolució del Parlament Europeu, de 16 de setembre de 2021, amb recomanacions a la Comissió Europea sobre la identificació de la violència de gènere com un nou àmbit delictiu recollit a l'apartat 1 de l'article 83 del Tractat de funcionament de la Unió Europea (TFUE).
- La Sentència 99/2019, de 18 de juliol de 2019, del Tribunal Constitucional.
- La Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea.

2.3 Relació de les aportacions rebudes per àmbits

S'han rebut 54 aportacions en forma de comentari al web. Aquestes aportacions i les persones o grups emissors són les següents:

- A1. Assegurar el respecte a les identitats no-binàries, de Nico Mayolas, en data 17/01/2022.
- A2. Defensa dels drets de les dones i la infància, de Montserrat Varela, en data 17/01/2022.
- A3. Derechos de personas trans que no tenemos, de Laura Folleco Pulido, en data 17/01/2022.
- A4. Coeducació amb perspectiva feminista, de Miriam, en data 17/01/2022.
- A5. Dar más facilidades para el cambio de nombre y sexo, d'Alba Salvà, en data 18/01/2022.
- A6. Educación en diversidad y protocolos de actuación, de Pol Marín Jiménez, en data 19/01/2022.
- A7. Reconeixement de les persones no-binàries, de Roberto Piqueras Leza, en data 24/01/2022.
- A8. Información general a nivel científico, de Caleb Adrián, en data 24/01/2022.
- A9. Protecció de les dones i la infància, de Sara A. Alonso, en data 25/01/2022.
- A10. Atención prudente y garantista de la salud, de AMANDA. Agrupación de Madres de Adolescentes y Niñas con Disforia Acelerada, en data 31/01/2022.
- A11. Per la protecció dels drets de les dones, de la infància i persones homosexuals, de Feministes Catalunya, en data 02/02/2022.
- A12. Banys i vestidors inclusius, de Juan Manuel Aranda Navas, en data 03/02/2022.
- A13. Reconeixement de les realitats trans i no-binàries, d'Eni, en data 04/02/2022.
- A14. Recomendaciones a base de evidencia sobre la ley trans desde el punto de vista de la psicología, d'AMY SAMARA, en data 07/02/2022.
- A15. Proposta Chrysallis Catalunya, de Chrysallis, en data 07/02/2022.
- A16. Protegim la infància i l'adolescència, de Psicólogas Reflexivas, en data 07/02/2022.

- A17. Una llei integral que desenvolupi al màxim les competències i la garantia de tots els drets, de la Coordinadora LGTBI d'Esquerra Republicana de Catalunya, en data 08/02/2022.
- A18. Menors trans* DDHH infància, de Carme Planas Saurina, en data 08/02/2022.
- A19. Una observació, un antecedent a la llei francesa, de Miquel Bassols Puig, en data 08/02/2022.
- A20. Per una Catalunya lliure, diversa i integradora, de Jennifer, en data 08/02/2022.
- A21. Realitat *trans, en lluita pels drets humans, de Raquel, en data 08/02/2022.
- A22. Proposta de modificació a la Llei 11/2014, de EnFemme, en data 09/02/2022.
- A23. Derechos Trans son Derechos Humanos, de Euforia. Familias Trans-Aliadas, en data 09/02/2022.
- A24. Alegaciones al proyecto de ley 19/2020, del 30 de diciembre, d'igualtat de tracte i no discriminació, del Partido Feminista de España, en data 09/02/2022.
- A25. Transición-detransición, de Susana Peses Wassermann, en data 09/02/2022.
- A26. Proposta Soko, Drets fonamentals per a persones Trans i No-binàries, de Soko, en data 09/02/2022.
- A27. Presència no-binària a la Llei (1. Reconeixement) Lai Duran i Acant Escalé, d'Acant, en data 10/02/2022.
- A28. Presència no-binària a la Llei (2. Llengua) Lai Duran i Acant Escalé, d'Acant, en data 10/02/2022.
- A29. Presència no-binària a la Llei (3. Accés a serveis) Lai Duran i Acant Escalé, d'Acant, en data 10/02/2022.
- A30. Presència no-binària a la Llei (4. Formació) Lai Duran i Acant Escalé, d'Acant, en data 10/02/2022.
- A31. Presència no-binària a la Llei (5. Oci/Lleure) Lai Duran i Acant Escalé, d'Acant, en data 10/02/2022.
- A32. Presència no-binària a la Llei (6. Participació) Lai Duran i Acant Escalé, d'Acant, en data 10/02/2022.
- A33. Propuestas para ley trans: Ámbito familiar, de Acathi, en data 10/02/2022.
- A34. Propuestas para ley trans: Ámbito adultez mayor, de Acathi, en data 10/02/2022.

- A35. Propuestas para ley trans: Ámbito medios de comunicación, d'Acathi, en data 10/02/2022.
- A36. Propuestas para ley trans: Ámbito educativo 1, d'Acathi, en data 10/02/2022.
- A37. Propuestas para ley trans: Ámbito educativo 2, d'Acathi, en data 10/02/2022.
- A38. Propuestas para ley trans: Ámbito agresiones, d'Acathi, en data 10/02/2022.
- A39. Propuestas para ley trans: Ámbito laboral, d'Acathi, en data 10/02/2022.
- A40. Propuestas para ley trans: Ámbito laboral 1, d'Acathi, en data 10/02/2022.
- A41. Propuestas para ley trans: Ámbito administrativo 1, d'Acathi, en data 10/02/2022.
- A42. Propuestas para ley trans: Ámbito administrativo 2, d'Acathi, en data 10/02/2022.
- A43. Propuestas para ley trans acathi1, de Camilo Perdomo, en data 10/02/2022.
- A44. Lluitem per eliminar totes les formes de discriminació contra les dones i nenes resultants de substituir la categoria sexe per "identitat de gènere", d'Alianza Contra el Borrado de las Mujeres, en data 10/02/2022.
- A45. Bases per a una Llei Trans* Catalana, d'Entitats Trans de Catalunya, en data 10/02/2022.
- A46. Observacions a la Memòria preliminar de l'Avantprojecte de llei integral de reconeixement del dret a la identitat de gènere de Departament, de Daniel Cena, en data 11/02/2022.
- A47. Propuesta para ley trans Acathi, d'Acathi, en data 11/02/2022.
- A48. Propostes a l'Avantprojecte de Llei Trans*, d'Associació Lobby Trans, en data 11/02/2022.
- A49. Propostes de l'avantprojecte de l'Observatori Contra l'Homofòbia, d'Eugeni, en data 11/02/2022.
- A50. Resposta proposta del Grup de Treball "Actualitzacions de la Psicoanàlisi S.XXI" del COPC GI, de Jordi Alcàsser i Micaló, en data 11/02/2022.
- A51. Observacions a la Memòria preliminar de l'Avantprojecte de llei integral de reconeixement del dret a la identitat i expressió de gènere del Departament, de Teresa Morandi, en data 11/02/2022.
- A52. Observaciones al Anteproyecto Ley Trans, de Susana Peses Wassermann, en data 11/02/2022.

A53. Persones Trans* Grans i d'edat avançada, de Fina Campàs Ferron, en data 11/02/2022.

A54. Proposta de Llei Trans* Catalana, de Fina Campàs Ferron, en data 11/02/2022.

Tal com s'ha apuntat més amunt, totes les aportacions s'han fet en forma de comentari. Algunes inclouen les propostes al mateix comentari i altres aporten documents adjunts amb les propostes detallades. En aquests casos s'han analitzat les propostes a partir dels documents adjunts. Els comentaris de resposta a altres comentaris s'han descartat de l'anàlisi, ja que aporten argumentacions, discussions i posicionaments però no propostes concretes.

Tres de les aportacions s'han descartat de l'anàlisi perquè es refereixen a avantprojectes de llei d'altres organismes o a textos de llei ja consolidats. Es tracta dels següents:

- A14 per referir-se a l'Avantprojecte de llei per la igualtat real i efectiva de les persones trans i per la garantia dels drets de les persones LGTBI del Consell de Ministres.
- A22 per referir-se a la Llei 11/2014, del 10 d'octubre, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per a erradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia.
- A24 per referir-se a la Llei 19/2020, del 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no-discriminació.

Per facilitar l'anàlisi, algunes aportacions s'han ajuntat sota un mateix codi:

- Totes les propostes que figuren a les aportacions A27, A28, A29, A30, A31 i A32 s'han agrupat sota la codificació A27 ja que es tracta de diverses propostes en àmbits diferents fetes per les mateixes persones.
- Prèvia comprovació que totes les propostes de les aportacions A33, A34, A35, A36, A37, A38, A39, A40, A41, A42, A43 i A47 estan recollides al document adjunt a l'A37 i rebut també per correu electrònic a la DGPPLGBTI+, s'han codificat totes aquestes propostes sota el codi A47 i s'han analitzat a partir del document adjunt esmentat.
- Prèvia comprovació que les propostes que figuren a les aportacions A50 i A51 són les mateixes, ambdues s'han agrupat sota el codi A50.

Atès l'elevat volum de propostes que s'han rebut en aquest procés participatiu, s'ha decidit fer l'anàlisi de la manera següent:

- Tots els textos han estat analitzats i s'ha pres nota de les preocupacions que s'hi expressen, totes elles preocupacions i arguments presents en un debat social al qual la DGPPLGBTI+ no és aliena. Tanmateix, per facilitar l'anàlisi s'ha fet una tria de les propostes concretes per a l'Avantprojecte de Llei descartant les parts argumentatives.
- Les propostes s'han classificat pels diferents àmbits a què fan referència les aportacions per tal de poder diferenciar les propostes que són iguals, les que van en el mateix sentit, però tenen matisos diferents, i les que tenen sentits oposats. No es dona resposta individualitzada a cadascuna de les aportacions, sinó que les conclusions es presenten per àmbit temàtic.

A continuació, es detallen els resultats de l'anàlisi agrupats pels àmbits en què s'han fet les propostes.

En termes generals, hi ha aportacions partidàries de l'Avantprojecte tal com es planteja a la memòria preliminar i altres crítiques que en demanen la retirada.

Hi ha referències a la participació de persones i organitzacions trans* en la seva elaboració i també a convidar a persones intersexe a participar-hi.

Moltes de les aportacions es pronuncien a favor que la llei tingui perspectiva feminista o trans-feminista. Una altra, en canvi, demana un abordatge des d'una perspectiva més neurobiològica.

Hi ha diferència d'opinions en la terminologia a utilitzar per referir-se a les persones trans* i, en conseqüència, de quines persones haurien d'estar incloses o no com a titulars d'aquests drets.

Moltes de les aportacions partidàries de la futura llei demanen també mesures d'igualtat social i no-discriminació per a les persones trans. Les més crítiques, per contra, se centren únicament en mesures per eliminar prestacions o serveis i limitar-ne l'accés.

En aquest camp trobem aportacions que inclouen textos d'altres lleis o propostes de llei com a documents de referència.

Altres fan referència a la regulació actual i la necessitat de no contradir-la, així com als límits competencials de la futura llei. També hi ha propostes en el sentit de facilitar-ne l'aplicació un cop aprovada, com també per demanar la revisió d'algunes normes existents en matèria de no-discriminació.

a) Autodeterminació de gènere

Aquest és un dels àmbits en què s'han pronunciat més aportacions, tant d'aquelles que estan a favor del reconeixement d'aquest dret com de les que estan en contra.

Entre les aportacions a favor del reconeixement del dret a l'autodeterminació de gènere, moltes fan èmfasi a estendre'l a aquells grups de persones que tenen la possibilitat de rectificació de la menció registral de sexe restringida per la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes, i propostes sobre com consideren que caldria regular-lo. Algunes fan una interpretació àmplia d'aquest dret que no es limita només al tractament de la persona amb el nom i gènere amb què s'identifica, sinó que l'estenen a la participació en la presa de decisions que els afecten, així com a l'ús d'espais que segreguen per gènere d'acord amb la identitat de la persona. També s'hi han trobat referències a promoure la representativitat de persones trans*.

En canvi, les més contràries proposen com a alternativa usar diagnòstics clínics per reconèixer la identitat de la persona i accedir a les mesures que se'n derivin. Es pronuncien també contràries a l'ús d'espais que segreguen per gènere, d'acord amb la identitat de la persona.

b) Infància i adolescència

En aquest àmbit trobem dos grans blocs de propostes: les que tenen en compte la voluntat i l'autonomia de l'infant i adolescent i les que no. Entre les primeres els límits que es proposen giren entorn al grau de maduració de l'infant i, en cas de dubte sobre la seva maduresa, proposen o bé la intervenció de l'Administració pública o bé la voluntat parental. Les segones fan recaure tota la potestat en professionals de la salut mental o en les persones progenitores.

Els límits dels quals parlen els dos blocs d'aportacions es proposen per al tractament d'acord amb la identitat de gènere, l'accés a tractaments per una transició mèdica i la informació i els continguts escolars.

Algunes també parlen sobre les situacions en què algun o tots els progenitors no acceptin la identitat de gènere de l'infant o adolescent. En aquest sentit trobem tres tipus d'aproximacions contradictòries: les que venen de famílies que volen evitar la transició dels seus descendents i demanen que no hi hagi cap tipus d'intervenció; les formulades per famílies que hi donen suport i proposen tenir en compte el respecte a la identitat de l'infant com un factor favorable en qüestions de Dret Civil, i, finalment, les provinents d'agrupacions de persones trans* que demanen que es resolgui amb una intervenció i/o mediació de l'Administració.

Hi ha aportacions que es preocupen també per les persones menors de 18 anys que estan tutelades per l'Administració i fan propostes sobre com consideren que caldria abordar aquests casos en els seus entorns de protecció.

c) Persones grans

Per a aquesta temàtica també s'hi han presentat diverses mesures per tenir en compte la realitat de la gent gran i l'envelliment digne de totes les persones. Les propostes fan referència a mesures de participació, serveis, accés a l'habitatge, a entorns geriàtrics i formació del personal de cures.

d) Administració pública

Diverses aportacions han fet propostes en aquest àmbit referides a la formació del personal de l'Administració, el tractament de persones trans* en els serveis públics, la sensibilització i conscienciació de la població i la recollida de dades estadístiques.

e) Serveis socials

Les aportacions en l'àmbit social inclouen algunes mesures per a les persones trans* amb interseccions concretes com les que estan en situacions d'especial vulnerabilitat, les dones trans* grans, les persones migrants i les treballadores sexuals. També trobem propostes específiques d'accessibilitat i acompanyament dirigides a totes les persones trans* i d'altres de generalistes per a tota la societat.

f) Educació

En matèria d'educació algunes de les aportacions es manifesten contràries a abordar la temàtica trans* a les aules, proposen limitar qualsevol acció a un diagnòstic clínic i la prèvia informació i el consentiment de la família o, directament, prohibir qualsevol tipus d'informació. Aquest grup de propostes es limiten a la informació que es dona a les aules amb exempció d'una que demana un protocol en què s'hagi d'informar i demanar el consentiment patern per a l'accés a aquesta informació.

Per contra, trobem altres aportacions favorables a abordar aquesta temàtica en l'àmbit educatiu. Entre aquestes aportacions, trobem propostes que fan referència a l'àmbit de l'aplicació, la sensibilització, el reconeixement de drets, l'elaboració de protocols i actuacions per a la seva aplicació, la formació de la comunitat educativa, els continguts curriculars i la millora de l'accessibilitat per a col·lectius concrets.

g) Ocupació

Quant a l'ocupació, trobem diverses demandes de polítiques actives d'ocupació que inclouen mesures per millorar l'ocupabilitat, de no-discriminació, polítiques per incentivar la contractació a les empreses, ajuts a l'emprenedoria i quotes laborals. Cal esmentar també que, en aquest apartat, algunes aportacions han fet una reivindicació del reconeixement del treball sexual com a treball regulat per les lleis laborals.

h) Habitatge

En matèria d'habitatge, les mesures proposades van encaminades a millorar l'accessibilitat d'alguns col·lectius, especialment persones grans i persones sense llar, també demanen una reserva de l'habitatge protegit, refugis d'emergència per situacions de violència, ajudes al pagament de lloguers i entorns residencials específics.

i) Salut

En l'àmbit sanitari trobem dos blocs d'aportacions que fan propostes en sentit contrari. D'una banda, hi ha unes aportacions que demanen eliminar algunes prestacions del sistema sanitari o restringir-ne l'accés a alguns requisits específics. Els punts de discòrdia són l'accés a tractaments per a la transició mèdica i a les qüestions relacionades amb els drets reproductius de les persones trans* amb capacitat de gestar.

L'altre bloc d'aportacions demanen ampliar aquestes prestacions, millorar l'accessibilitat d'alguns grups de persones trans* com les persones migrants i les persones trans* amb capacitat de gestar, fan recomanacions de com consideren que hauria de ser l'atenció i els serveis de referència i actualitzar la classificació de malalties amb la dels manuals de diagnòstic.

j) Despatologització

En aquesta matèria també trobem opinions contraposades, aquelles que es manifesten contràries a la despatologització es refereixen a les persones trans* utilitzant categories clíniques com persones amb incongruència de gènere, persones amb disfòria de gènere, transsexuals i, fins i tot, categories pseudocientífiques com disfòria de gènere d'inici ràpid i demanen requisits clínics, incloses avaluacions psicològiques o psiquiàtriques, per accedir a les qüestions relacionades amb la transició.

Entre les propostes favorables a la despatologització reivindiquen la no-obligació de sotmetre's a proves i exàmens mèdics, models de salut basats en el consentiment informat i la reivindicació del Model d'atenció a la salut de les persones trans*. Trobem també propostes per evitar situacions patologitzants.

k) Teràpies de conversió

En l'àmbit de les teràpies de conversió, hi ha, d'una banda, les aportacions que proposen matisos a la seva prohibició, que en són contràries i que fins i tot proposen mesures encaminades a canviar la identitat de gènere de les persones trans*. I de l'altra, hi ha les que es manifesten a favor de prohibir-les i establir mesures per perseguir-les.

l) Recerca

En el camp de la recerca s'han trobat diverses propostes encaminades a la recerca de les cirurgies per a persones trans*. Altres demanen regular la recerca mèdica per evitar projectes patològitzants.

m) Esport

Pel que fa a l'esport, podem diferenciar entre les propostes renormativitzadores, que busquen fórmules per incloure les persones trans* a les categories actuals, i les propostes alliberadores que busquen repensar les categories perquè les persones trans* hi tinguin cabuda sense forçar-les a adaptar-se als models estàndard.

n) Famílies

Algunes propostes fan referència a l'àmbit familiar, més concretament, a la protecció dels fills en processos de separació i divorci, a l'acompanyament de familiars de persones trans* per entendre els processos de transició i a la formació de tots els entorns familiars.

o) Mitjans de comunicació

Una de les aportacions proposa diverses mesures per visibilitzar les realitats trans* en la seva diversitat sense caure en estereotips i evitar la normalització de la transfòbia als mitjans de comunicació.

p) Centres penitenciaris i privació de llibertat

Les propostes en aquest àmbit es basen a donar rang de llei a les mesures establertes en la Instrucció 1/2019 per garantir els drets i la no-discriminació de les persones trans* i intersexe als centres penitenciaris i elaborar un protocol d'atenció a les persones trans* internes. També hi ha una proposta que demana estudiar la creació de mòduls mixtos.

q) Violències masclistes

Quant a les violències masclistes, es demana la inclusió de les dones trans* en totes les mesures específiques per a dones en aquest àmbit i la protecció de les dones trans* migrants que no poden canviar la documentació.

També hi ha propostes encaminades a un abordatge més ampli de les violències masclistes basat en la Resolució del Parlament Europeu, de 16 de setembre de 2021, amb recomanacions a la Comissió Europea sobre la identificació de la violència de gènere com un nou àmbit delictiu recollit a l'apartat 1 de l'article 83 del Tractat de funcionament de la Unió Europea (TFUE).

r) Reparació

Com a mesures reparadores trobem propostes en dos àmbits. Per una banda es fa referència a mesures de memòria històrica per persones trans* perseguides, patologitzades i excloses de la societat durant el franquisme i la transició. Per l'altra, diverses aportacions demanen que la llei tingui un règim d'infraccions i sancions.

3. Anàlisi de les propostes rebudes

Es descarten les propostes que s'encavalquen amb la Llei 11/2014, del 10 d'octubre, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per a erradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia, les que entren en contradicció amb la Llei 3/2007, de 15 de març, reguladora de la rectificació registral de la menció relativa al sexe de les persones, les que es consideren inviables en relació amb el règim competencial d'aquest Avantprojecte de llei i una definició de persona trans* que no s'ajusta al col·lectiu al qual s'adreça aquest Avantprojecte de llei.

Es traslladen la resta de propostes per valorar-ne la possible inclusió a l'Avantprojecte de llei.

a) Autodeterminació de gènere

Normativa vigent revisada per emmarcar aquestes propostes:

- Les condicions per al canvi de la menció registral de sexe al Registre Civil, de competència estatal i regulades per la Llei 3/2007 i l'article 23 de la Llei 11/2014 que elimina l'obligació de demanar diagnòstics i tractaments mèdics en l'àmbit de les administracions públiques catalanes.
- El reconeixement del dret a l'autodeterminació de gènere com a part de l'article 8 del Conveni europeu de drets humans, a partir de la jurisprudència de la Sentència del Tribunal Europeu de Drets Humans, tal com assenyala el Tribunal Constitucional en la Sentència 99/2019, de 18 de juliol de 2019.
- El punt 8è de la Sentència del Tribunal Suprem 4217/2019, de 17 de desembre de 2019, que estipula que «no pot condicionar-se el reconeixement de la identitat de gènere de la persona transsexual al seu sotmetiment a una operació quirúrgica de reassignació de sexe, esterilització o teràpia hormonal» i que «cal abandonar la consideració de la transsexualitat com una patologia psiquiàtrica que necessita curació».
- Les recomanacions internacionals no vinculants, com les recomanacions per al reconeixement legal del gènere: el camí de les persones trans cap a la plena igualtat (Comissió Europea, 2020) i els Principis de Yogyakarta.

- En el marc de la regulació dels vestidors i lavabos segregats, cal tenir en compte que actualment no hi ha restriccions legals en l'ús dels lavabos i vestidors públics, excepte els que regula el Reial decret 486/1997, de 14 d'abril, pel qual s'estableixen les disposicions mínimes de seguretat i salut als llocs de treball i que la quantitat i tipus de lavabos dels espais públics està regulada pels plans i ordenances d'urbanisme.

Es descarten les propostes que entren en contradicció amb aquesta normativa, i les que queden fora de l'abast competencial d'aquest Avantprojecte de llei.

Es traslladen la resta de propostes per valorar la seva inclusió a l'Avantprojecte de llei.

b) Infància i adolescència

Aquestes propostes s'han analitzat en el marc que regula la normativa vigent i la seva aplicació pel que fa als drets sexuals i reproductius en persones menors d'edat tenint en compte les normes i la jurisprudència següents:

- Sentència del Tribunal Constitucional 99/2019.
- Sentència del Tribunal Suprem 4217/2019.
- Llei orgànica 8/2021, del 4 de juny, de protecció de la infància i l'adolescència davant la violència.
- Llei 1/1996, del 15 de gener, de protecció jurídica del menor, de modificació parcial del Codi civil i de la Llei d'enjudiciament civil.
- Llei 41/2002, de 14 de novembre, bàsica reguladora de l'autonomia del pacient i de drets i obligacions en matèria d'informació i documentació clínica.
- Llei 25/2010, del 29 de juliol, del llibre segon del Codi civil de Catalunya.
- Reial decret de 24 de juliol pel qual es publica el Codi civil.

Es descarten les propostes que entren en contradicció amb aquesta normativa que fonamenta el dret de les persones menors a ser escoltades, la doctrina del menor madur i les que no tenen en compte que la pàtria potestat s'ha d'exercir d'acord amb la personalitat del menor.

c) Persones grans

Es descarta una proposta, atès que queda fora del marc competencial d'aquest Avantprojecte de llei.

Es traslladen la resta de propostes per valorar-ne la possible inclusió a l'Avantprojecte de llei.

d) Administració pública

Es traslladen totes les propostes fetes en aquest àmbit per valorar-ne la possible inclusió a l'Avantprojecte de llei.

En aquest àmbit també hi ha hagut propostes referides a la formació del personal de l'Administració, el tractament de persones trans* en serveis públics, la sensibilització i conscienciació de la població i la recollida de dades estadístiques.

e) Serveis socials

Es descarta una proposta, atès que queda fora del marc competencial d'aquest Avantprojecte de llei.

Es traslladen la resta de propostes per valorar-ne la possible inclusió a l'Avantprojecte de llei.

f) Educació

Es descarta una proposta, atès que va en contra dels drets exposats a l'apartat d'infància i adolescència.

Es traslladen la resta de propostes per valorar-ne la possible inclusió a l'Avantprojecte de llei.

g) Ocupació

Es descarten dues propostes, atès que queden fora del marc competencial d'aquest Avantprojecte de llei.

Es traslladen la resta de propostes per valorar-ne la possible inclusió a l'Avantprojecte de llei.

h) Habitatge

Es descarten algunes propostes, atès que s'encavalquen amb el Codi penal o perquè presenten xifres no realistes.

Es traslladen la resta de propostes per valorar la seva possible inclusió a l'avantprojecte de llei.

i) Salut

Es descarten algunes propostes, atès que són incompatibles amb la garantia dels drets sexuals i reproductius de persones trans* amb capacitat gestant, per incompliment de l'article 16 de la Llei 11/2014 o per voler excloure de la cartera de serveis i tractaments als quals té dret tota la població, no només en casos de transició. Igualment, s'exclouen algunes propostes per falta de precisió en l'enunciat.

j) Despatologització

Informació referent als manuals diagnòstics de referència que no inclouen el fet de ser trans* com una patologia:

- L'última edició de la Classificació internacional de malalties (CIM-11) de l'Organització Mundial de la Salut classifica el malestar de les persones trans* amb el seu gènere assignat com una «Condició relacionada amb la salut sexual», que anomena «discordança de gènere» (en anglès, *gender incongruence*). No té sentit requerir diagnòstics psiquiàtrics, donada l'exclusió del fet trans* del capítol de malalties mentals.
- L'última edició del Manual diagnòstic i estadístic dels trastorns mentals (DSM-V) utilitza la categoria «disfòria de gènere» per classificar les condicions relacionades amb el fet trans*. El mateix manual explicita que no totes les persones transgènere experimenten disfòria de gènere, per tant, no té sentit utilitzar aquest diagnòstic per validar o no la identitat de gènere de les persones.
- Algunes de les aportacions també fan referència al terme pseudocientífic *disfòria de gènere d'inici ràpid*, no reconegut per la comunitat científica, ni inclòs en cap manual diagnòstic.

Pel que fa a la normativa, en l'anàlisi d'aquest apartat és aplicable la normativa esmentada a l'apartat Autodeterminació de gènere.

Es descarten les propostes contràries al dret de l'autodeterminació de gènere i a la despatologització, les que proposen el diagnòstic com a requisit i les que es basen en informació pseudocientífica.

Es traslladen la resta de propostes per valorar-ne la possible inclusió a l'Avantprojecte de llei.

k) Teràpies de conversió

Les teràpies per intentar canviar la identitat de gènere, l'expressió de gènere o l'orientació sexuals són, d'acord amb la immensa majoria dels estudis científics, inútils per a l'objectiu que es proposen i perjudicials per la salut mental de la persona.

L'Associació Americana de Psicologia, en la seva Resolució sobre els intents per canviar la identitat de gènere (febrer de 2021), puntualitza:

- Els intents per canviar la identitat de gènere (ICIG) són el conjunt de tècniques utilitzades per professionals de la salut mental i no professionals amb l'objectiu de canviar la identitat de gènere, l'expressió de gènere o els components associats a aquestes per alinear-los amb els rols i comportaments de gènere estereotípicament associats al sexe assignat en néixer.
- Les persones que han experimentat pressió o coacció per ajustar-se al sexe assignat en néixer o les teràpies esbiaixades cap a la conformitat amb el sexe assignat en néixer han reportat danys com a conseqüència d'aquestes experiències com ara angoixa emocional, pèrdua de relacions i baixa autoestima.
- En un estudi de joves LGBTI+, aquells que van informar haver experimentat intents de canvi tenien més del doble de probabilitats de declarar haver intentat suïcidar-se i tenir múltiples intents de suïcidi respecte dels que no van passar per les experiències d'intent de canviar la identitat.
- Els ICIG poden causar estrès i patiment indeguts i interferir amb el desenvolupament saludable de la identitat sexual i de gènere.
- Els ICIG poden reduir la voluntat de la persona de buscar en el futur un tractament de salut mental.
- Els ICIG sovint impliquen la promoció de comportaments estereotipats de gènere d'acord amb les expectatives culturals.
- Els ICIG estan associats a efectes socials i emocionals nocius per a diversos individus, incloent-hi, però no només, l'inici de depressió, ansietat, ideacions suïcides, pèrdua del desig sexual, impotència, deteriorament de les relacions familiars, una gamma de respostes posttraumàtiques i l'abús de substàncies.
- Les diverses expressions de gènere i identitats transgènere i no-binàries no són trastorns mentals i moltes persones transgènere i no-binàries tenen vides satisfactòries i relacions saludables.

Es descarten les propostes contràries a les recomanacions professionals i a la legislació vigent pel que fa al dret de lliure desenvolupament de les persones.

Es traslladen la resta de propostes per valorar-ne la possible inclusió a l'Avantprojecte de llei.

l) Recerca

Es traslladen totes les propostes fetes en aquest àmbit per valorar-ne la possible inclusió a l'Avantprojecte de llei.

m) Esport

Es traslladen totes les propostes fetes en aquest àmbit per valorar-ne la possible inclusió a l'Avantprojecte de llei.

n) Famílies

Es traslladen totes les propostes fetes en aquest àmbit per valorar-ne la possible inclusió a l'Avantprojecte de llei.

Algunes de les propostes fan també referència a l'àmbit familiar.

o) Mitjans de comunicació

Es traslladen, per valorar-ne la possible inclusió a l'Avantprojecte de llei, totes les propostes formulades, algunes amb la indicació que cal estudiar la seva complementarietat amb la Llei 11/2014 i el Codi penal.

p) Centres penitenciaris i privació de llibertat

Es traslladen totes les propostes fetes en aquest àmbit per valorar-ne la possible inclusió a l'Avantprojecte de llei.

q) Violències masclistes

L'article 4.3 del Conveni del Consell d'Europa sobre la prevenció i la lluita contra la violència envers les dones i la violència domèstica estableix que cal assegurar la implementació de les seves disposicions sense discriminació per identitat de gènere. Les propostes formulades en aquest àmbit podrien ajudar en l'aplicació d'aquest punt.

Es traslladen totes les propostes fetes en aquest àmbit per valorar-ne la possible inclusió a l'Avantprojecte de llei.

r) Reparació

Es descarten dues de les propostes per estar fora de l'abast competencial d'aquesta llei i per solapament amb el Codi Penal. Es traslladen la resta de propostes per valorar la seva possible inclusió a l'avantprojecte de llei.

Dins l'àmbit de la reparació trobem dos blocs de propostes, les que fan referència a mesures de memòria històrica i les que demanen que la llei tingui un règim sancionador.

4. Quadre de les propostes a valorar agrupades per àmbits

Propostes a valorar per àmbits
A favor d'una llei específica sobre els drets de les persones trans* (A15).
Que reconegui i empari tots aquests drets (A26) inclosa l'autodeterminació de gènere (A21) i el dret a viure i decidir sobre la pròpia vida (A20, A48).
Que educui en la diversitat (A18).
Que la llei sigui tan ambiciosa i realista com sigui possible (A17).
Que es retiri l'avantprojecte (A11).
En contra de l'existència de la llei (A9, A44).
Demanen que cal consultar persones trans* i les seves organitzacions durant el procediment d'elaboració de la llei i quan es desenvolupin i implementin polítiques i mesures legals que els afecten (A23, A48).
Demanen convidar a participar a la comunitat de persones intersexe (A45, A48) i que la llei serveixi per acabar amb les violències i discriminacions que pateixen (A17).
Diverses propostes fan referència a la necessitat que l'Avantprojecte tingui una perspectiva feminista (A45, A17) o, més concretament, transfeminista (A47).
Ha de combatre la transmisogínia, no ser renormalitzadora, promoure l'emancipació del sistema sexe-gènere (A45).
No centrar-se només en propostes identitàries (modificació del cos i la documentació) i no obligar a encaixar en un marc conceptual predefinit, oblidar les definicions i caselles identitàries i centrar-se en poder expressar el gènere lliurement (A48).
Ha de ser útil per a totes les persones dissidents del gènere independentment de com es defineixin, reduir la pressió social per encaixar en la cisnorma i no obligar a encaixar en un marc cissexista, així com evitar mesures de <i>gender policing</i> com «detectar» persones trans* o validar-les com a tals en funció del seu comportament i expressió de gènere (A45, A48).
S'ha incorporat l'articulat de la Proposta de llei per a la igualtat real i efectiva de les persones trans presentada pels grups parlamentaris Republicà i Plural al Congrés dels Diputats el 23 de març de 2021 i no admesa a tràmit pel Congrés. D'aquesta Proposta de llei s'han extret l'article 8.2 i els articles 9 a 17 referents a la rectificació de la menció registral de sexe i s'hi han afegit propostes noves en els articles 27, 29 i 36 que seran comentades en els apartats corresponents d'aquest informe (A54).
Els articles 6 i 8 de la Llei 8/2017, de 28 de desembre, per garantir els drets, la igualtat de tracte i no-discriminació de les persones LGTBI+ i els seus familiars a Andalusia.

Els articles 4 i 25.3 de la Llei 2/2021, de 7 de juny, d'igualtat social i no-discriminació per raó d'identitat de gènere, expressió de gènere i característiques sexuals de les Illes Canàries (A15).
Harmonitzar aquesta llei amb la Llei 11/2014, especialment en la nomenclatura i continguts que es poguessin repetir (A49).
Canviar «identitat sexual» per «identitat de gènere» a la Llei 19/2020, mitjançant una disposició addicional per tal que es correspongui amb la nomenclatura de la Llei 11/2014 (A48).
Desenvolupar al màxim les competències catalanes (A17).
Incloure l'obligació per part del Govern d'aprovar per decret un reglament que desplegui tota la llei en un termini de temps fixat (A45, A48).
Dotar la llei d'una partida pressupostària suficient per a la seva aplicació (A45, A48).
Utilitzar mecanismes administratius concrets per garantir la seva aplicació partint dels òrgans i procediments administratius prèviament existents (A48).
Revisar i actualitzar la legislació vigent, normatives i protocols per garantir els drets de les persones trans* i corregir i eliminar el cissexisme (A17).
Incloure-hi específicament la identitat i expressió de gènere en els motius de no-discriminació que figurin en qualsevol llei (A45, A23).
Versió provisional de la Resolució 2048 (2015) de l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa que inclou recomanacions per a les legislacions dels estats sobre l'abordatge de la situació de les persones trans* en matèria de no-discriminació, delictes d'odi i drets humans (A23).
Autodeterminació de gènere
Demanen explícitament el reconeixement del dret a l'autodeterminació de gènere (A15, A45, A48).
Èmfasi en estendre-la a aquells grups de persones que tenen la possibilitat de rectificació de la menció registral de sexe restringida per la Llei 3/2007: persones no-binàries (A1, A13, A15, A17, A45, A47, A48), persones sense nacionalitat espanyola (A13, A15, A17, A45, A47, A48), menors d'edat o persones amb discapacitat o incapacitades judicialment (A45, A48) i amb trastorns mentals (A45, A48).
Aplicar aquest dret especialment per rebre atenció sanitària (A15).
El reconeixement legal del sexe de persones intersexe (A27).
Incloure la prohibició de sotmetre's a proves o exàmens per determinar l'orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere que puguin determinar el seu accés o no a serveis (A15).
Abolir l'esterilització o altres tractaments mèdics, incloent diagnòstics de salut mental, per canviar el nom i el sexe registrat a tots els documents i targetes identificatives (A23).
Facilitar els canvis de nom i pronoms amb un tràmit administratiu sense requisits d'hormonació, cirurgia (A15, A47) o proves psiquiàtriques o psicològiques (A15).
Proposen una declaració responsable (de la persona o els tutors legals) com a únic mecanisme per identificar-se com a trans* (A45,48).

Proposen garantir el dret de les persones al lliure desenvolupament de la seva identitat o expressió de gènere, assegurant procediments que permetin la transició i proveeixin les persones dels mitjans i la protecció per exercir aquest dret (A46).
Reconeixement del dret a ser tractades d'acord amb el nom, pronoms i gènere gramatical amb què s'identifiquin (A48) en l'àmbit administratiu i als formularis.
Afegir una tercera opció de sexe/gènere per a les persones no-binàries (A1, A15, A17, A23, A27, A45, A48).
Facilitar el canvis en les persones migrants independentment de la seva situació administrativa, per exemple, posar com a requisit només l'empadronament i atorgar el canvi de nom immediatament a persones sol·licitants de protecció i asil (A47).
Agilitzar els tràmits amb procediments ràpids i transparents basats en l'autodeterminació (A23, A48, A47).
No sol·licitar la informació de sexe/gènere quan no sigui necessària (A15, A27, A49).
Una de les aportacions descriu el sistema de classificació que vol, amb 4 caselles: nom i gènere (públiques) i nom registral i sexe registral (protegides); per defecte les dues primeres s'omplirien amb la informació de les dues segones, i incloure una tercera opció de gènere (A48).
L'aplicació d'aquests criteris a tots els àmbits de la vida més enllà de l'administratiu (A15, A27 A45), i fan referències especials a l'accés a serveis específics (A15), el sistema de salut (A15, A45), el sistema educatiu (A27, A45), la documentació, els cossos de seguretat, l'àmbit laboral, els serveis socials, l'esport i els processos judicials (A45).
Que el dret a l'autodeterminació de gènere inclogui eliminar les tuteles mèdiques, administratives, judicials i socials (A48) i en aquest sentit dues aportacions proposen comitès de seguiment amb persones trans* (mínim una dona, un home i una persona no-binària) en tots els serveis específics (A45, A48). Detallen un procés d'elecció d'aquestes persones representants per part de l'activisme trans* que involucra el Consell Nacional LGBTI+ i prohibir explícitament la participació de psiquiatres i psicòlegs clínics, ja que aquestes disciplines basen la seva intervenció en el diagnòstic (A48). Una altra proposta demana fer una taula específica per a persones trans* en el marc del Consell Nacional LGBTI+ (A49).
Replantejar el sistema de segregació dels lavabos públics (A37), lavabos i vestidors per a tots els gèneres (A12), amb la indicació de valorar-lo en el marc de les competències d'aquesta llei i sense entrar en contradicció amb el RD 486/1997.
Garantir l'accés de persones no-binàries (A27).
Altres s'hi mostren contràries i demanen protegir els espais femenins on hi ha nens: esport, lavabos, dutxes i presons (A2).
Promoure la representativitat de persones trans* en càrrecs públics, partits polítics, sindicats i organitzacions populars (A45, A47).
Creació d'una guia d'ús del llenguatge sense càrrega de gènere o llenguatge no-binari en llengua catalana (A27).
Donar visibilitat pública a persones que han detransicionat (A4).

Inclusió a l'avantprojecte d'un capítol específic per a persones no-binàries (A1).
Tipificació com a infracció de la vulneració del dret a l'autodeterminació de gènere tant per persones individuals com dels ens públics i privats (A48)
Infància i adolescència
Tenir en compte el dret de la infància a ser escoltada i a poder expressar la seva opinió. Demanen contemplar mesures que garanteixin per a infants i adolescents i les seves famílies la prestació d'assessorament, suport i acompanyament adequats, inclòs el psicològic (A46).
Tenir present la diferència entre el grau de maduració de persones adultes, adolescents i infants (A16), concretament que es respecti la doctrina del menor madur (A46).
Assegurar que l'interès superior del menor es tingui en consideració en totes les decisions que l'afecten (A23).
Respectar el dret de l'expressió de gènere d'infants i adolescents sense patir discriminació ni pressió per fer-los encaixar en la identitat de gènere assignada en néixer ni en cap altra (A48).
Reconèixer els drets de la infància trans* i no-binària (A13).
Tenir en compte la funció de pares, tutors i educadors quan es tracti de prendre decisions que comportin conseqüències irreversibles (A16).
Que siguin informats els progenitors de les intervencions fetes en centres escolars (A10).
Establir clarament la impossibilitat o prohibició de fer qualsevol tipus d'intervenció hormonal o quirúrgica, de la qual puguin derivar-se efectes irreversibles, abans d'una edat en la qual el consentiment pugui ser ple i efectiu. Aquesta regulació ha de tenir en compte la possibilitat que hi hagi excepcions, a valorar en cada cas (A46).
Fer efectiva la voluntat dels adolescents, especialment sense suport familiar, en els processos de transició (A45).
Garantir l'accés a les decisions administratives i mèdiques, especificant concretament l'accés als tractaments hormonals de bloqueig de la pubertat i d'hormonació creuada, d'acord amb la doctrina del menor madur (A48).
Que les situacions en què un o ambdós progenitors no respectin la identitat de gènere de l'infant o adolescent es tipifiquin com a situació de risc basant-se en la Llei 8/2021 de protecció de la infància i adolescència davant la violència (A15)
Preveure aquestes situacions als efectes de l'article 236-5 del Llei 25/2010, del 29 de juliol, del llibre segon del Codi civil de Catalunya, relatiu a la persona i la família sobre la denegació, suspensió i modificació de les relacions personals (A15).
Una intervenció institucional a través de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència. En aquest sentit, proposa que aquesta Direcció General tingui la capacitat d'intermediar amb les famílies i formar-les (A48).
Dotar aquesta Direcció General de la capacitat de fer-se càrrec de la tutela de l'infant o adolescent de forma parcial i/o temporal amb la competència per avalar les

decisiones referents a la transició de l'infant quan la doctrina del menor madur no ho permeti o es vulneri (A48).

Que tot el personal obligat a complir amb el deure d'intervenció en casos d'LGBTI-fòbia estigui obligat a informar al SAI de possibles indicis de discriminació en l'àmbit familiar i que els SAI tinguin la potestat d'oferir formació a les famílies i d'informar la DGAIA per tal que intervingui si aquestes s'hi neguen (A48).

Que els entorns de protecció de persones tutelades comptin amb els protocols per a l'atenció d'infants i adolescents trans* o amb expressions de gènere no normatives als serveis de la DGAIA (A49).

Que aquests protocols permetin atendre de forma transaccional a les persones trans* i les derivin als Serveis d'Atenció Integral i, si és el cas, també a Trànsit.
Que tot el personal que atén persones tutelades rebí formació específica i crear una figura de persona coordinadora de gènere a la que les persones trans* hi puguin recórrer (A48).

Persones grans

Establir protocols d'actuació a geriàtrics, personal de cures i residències amb perspectiva d'identitat de gènere (A53).

Establir en l'articulat de la Llei el principi d'igualtat de tracte i no-discriminació en tots els àmbits relacionats amb les persones grans trans* i d'edat avançada (A53).

Incloure les persones trans* en la participació del Consell Nacional de la Gent Gran de Catalunya, la seva participació activa mitjançant la disposició a l'articulat del dret de les persones trans* grans i d'edat avançada a un envelliment digne, respectuós i de qualitat (A53).

Incloure la població trans* gran d'edat avançada i en situació de precarietat a l'accés a centres geriàtrics públics, garantir l'accés als plans de lleure amb igualtat de condicions de les persones trans* grans i d'edat avançada (A53).

Garantir un servei de cures especialitzat i amb formació sobre les realitats trans* i les seves necessitats, implicació de serveis socials i ampliació de serveis a oficines dels SAI a poder resoldre situacions de precarietat que poden patir persones trans* grans (A53).

Accés a l'habitatge prioritari a persones trans* amb situacions d'urgència i de vulnerabilitat i per condició d'edat avançada, incorporació al Model de salut trans* de totes les problemàtiques que afectin les persones trans* d'edat avançada, així com que quedi reflectit en l'articulat de la Llei (A53).

Participació en totes les accions destinades a les persones trans* grans i d'edat avançada en:

- a) plans i lleis futures sobre projectes legislatius sobre un envelliment digne i de qualitat
- b) participació en plans formatius vers als professionals geriàtrics, equips i caps de gestió d'establiments geriàtrics
- c) participació activa en els projectes d'àmbit lúdic i social (A53).

Atendre i fer el seguiment, per part dels equips i professionals geriàtrics a càrrec dels establiments, de la socialització de les persones trans* d'edat avançada per evitar situacions de transfòbia i situacions derivades de maltractaments, per evitar la soledat, que és un dels problemes més freqüents en què es troben les persones amb edat avançada. (A53).

Indemnització i mesures de protecció social per a dones trans de més de 60 anys. Que les persones trans* grans siguin tractades d'acord amb la seva identitat de gènere al seu habitatge (A47).

Habitatge

- Assistència sanitària, que inclourà la geriàtrica
- Monitoratge del seu estat mitjançant els serveis socials municipals
- Accés a un establiment geriàtric públic
- Inclusió de les persones trans* en actes lúdics o programes específics per a la gent gran (A53).

Administració pública

Formació a personal administratiu sobre l'atenció i gestió de temes trans*, així com perquè respectin la identitat i el nom amb què s'identifica la persona trans* (A47).

Elaborar plans de sensibilització i formació dirigits a professionals que intervenen en el funcionament de serveis i recursos públics (A27).

Proporcionar informació i formació a les forces de l'ordre, amb especial atenció al requisit de respectar la seva intimitat i dignitat (A23).

Impulsar en tots els departaments de la Generalitat i organismes públics la presència de personal referent format per orientar, atendre i acompanyar les persones trans* (A49).

En l'atenció a la ciutadania, quan no es coneix la persona, cridar-la pels cognoms (A47).

Col·laborar amb les entitats específiques trans* i/o LGBTI+ de tot el territori català que donen servei al col·lectiu trans* (A49).

Promoure la creació de mòduls d'acompanyament psicosocial i legal per als casos d'agressions transfòbiques-racistes (A47).

Garantir l'accés als recursos i serveis per a la comunitat trans* a les persones migrants amb independència de la seva situació legal administrativa (A27).

Abordar els drets humans de les persones trans* i la discriminació basada en la identitat de gènere a través de programes educatius i formatius en drets humans, així com campanyes de conscienciació adreçades al públic general (A23).

Realitzar campanyes de formació i sensibilització al sector públic i empreses (A45).

Recollir i analitzar informació i dades sobre la situació dels drets humans de les persones trans*, inclosa la discriminació per raó d'identitat de gènere i la discriminació múltiple, així com la intolerància transfòbica i els delictes d'odi, que s'utilitzaran com a orientació necessària per dissenyar, implementar i controlar l'impacte de la legislació i les polítiques de discriminació (A23, A27).

Preveure en tots els treballs estadístics la realitat de les persones trans* introduint-la com a variable (A49).

Impulsar recerca que visibilitzi la realitat trans* i els protocols a les escoles o llocs de treball contra l'assetjament (A49).

Serveis socials

Expedir certificats d'especial vulnerabilitat per a les persones trans* que es trobi en aquesta situació pel seu context social i econòmic (A45, A48).

Que regulin les condicions a tenir en compte per avaluar aquesta vulnerabilitat i no valorin la seva identitat o pertinença al col·lectiu trans* (A48).

Valoració de la situació a través de la Xarxa SAI LGBTI+ (A48).

Per facilitar l'accés, en particular, a la renda garantida de ciutadania que no exclougui les persones joves ni prevegi ingressos familiars (A45, A48), així com mesures d'habitatge protegit i inclusió laboral (A48).

Facilitar ajuts econòmics a les persones trans* migrants i en situació de pobresa extrema per tenir una vida digna (A54).

Programes d'atenció social en matèria d'habitatge, acompanyament a la vida autònoma i inserció laboral per les persones trans* treballadores sexuals que ho desitgin (A48).

Garantir un servei d'acompanyament i orientació a les persones trans* i les seves famílies durant el procés de trànsit (A49).

Inclusió als programes de gratuïtat del transport públic (A45).

Renda bàsica universal: vincular el Parlament a l'obligació d'establir-la en un temps determinat mitjançant disposició addicional (A48).

Educació

Demana un protocol en què s'hagi d'informar i demanar el consentiment patern per a l'accés a aquesta informació (A44).

Favorables a abordar aquesta temàtica en l'àmbit educatiu (A18).

Tots els centres educatius de Catalunya, siguin públics, concertats o privats. Així com en l'educació no formal (A48).

Respecte i no-discriminació per raó d'identitat o expressió de gènere, dret a expressar lliurement aquestes característiques i els trets distintius de la personalitat que formin part del seu procés identitari i que es respecti la pròpia imatge física, elecció de la indumentària i elecció de les instal·lacions que segreguen per gènere (A48).

Respecte al dret a no rebre pressió en funció de l'expressió de gènere per definir o negar la identitat de gènere d'una persona (A48).

Respecte als tempos i processos de reflexió que requereixi la persona quant a la seva identitat de gènere lliurement manifestada. No s'exercirà pressió per definir la identitat de gènere ni es qüestionarà per part de tercers, tant en el sentit de definir-la al més aviat possible com de negar-la o dilatar el procés quan la persona manifesta tenir-la clara (A48).

Reconeixement del dret a rebre educació sobre la diversitat d'expressió de gènere, identitat i orientació sexual (A26).
Protecció de tota la comunitat educativa, independentment de la seva identitat i expressió de gènere, contra totes les formes d'exclusió social i violència, incloent-hi l'assetjament en l'àmbit escolar (A48).
Que es facin xerrades per informar sobre les realitats del col·lectiu LGBTI+ a les aules per conscienciar i conèixer els recursos disponibles que puguin ser útils en cas de formar-ne part (A6).
Dur a terme campanyes amb perspectiva d'identitat de gènere i contra la transfòbia a les escoles i instituts de Catalunya, així com a la comunitat educativa (A49).
En general, dur a terme accions per al foment del respecte i la no-discriminació per motius d'identitat i expressió de gènere (A48).
Extensió del deure d'intervenció als monitors que participen en l'educació formal i no formal (A48).
Participació de representants del col·lectiu trans* en el disseny del programa Coeduca't i inclusió de la perspectiva trans* en els seus continguts (A48).
Protocols d'actuació davant de casos d'LGBTI-fòbia (A6).
Protocols d'actuació per a persones trans* que incloguin qüestions com introduir la condició de la persona a l'aula de forma no violenta, controlar casos de transfòbia, les gestions necessàries per al canvi de nom a les llistes de classe, el correu electrònic escolar i altres àmbits on sigui necessari (A6).
Elaboració i seguiment de protocols d'atenció i referents de gènere degudament formats a qui es pugui acudir en cas de necessitat (A48).
Revisió i millora del Protocol per a l'atenció i acompanyament de l'alumnat transgènere en els centres educatius per tal d'incloure les mesures següents: <ul style="list-style-type: none">— Les persones no-binàries.— Mesures per oferir pautes que facilitin una resposta educativa adequada mitjançant un procés d'acompanyament, sensibilització i formació en el centre educatiu i d'assessorament a l'alumnat, a la seva família, al professorat i, si és el cas, a la resta de la comunitat.— Prevenir situacions de transfòbia, exclusió, assetjament escolar o de violència de gènere des d'una coordinació institucional que permeti identificar-ne les necessitats i adoptar les mesures adients.— Afavorir la sensibilització de tota la comunitat educativa, en coordinació amb les associacions LGBTI i altres agents socials, en matèria de diversitat de gènere, especialment als centres on s'activi aquest protocol i a les famílies d'aquest centre.— El protocol serà revisat per un comitè de seguiment amb participació de persones trans* (A48).
Elaboració, juntament amb representats del col·lectiu trans*, d'un pla d'igualtat que prevegi mesures i accions sobre educació inclusiva en les realitats trans*, mesures

antidiscriminatòries, adaptació dels materials escolars i la definició de referents i procediments a seguir en casos de discriminació (A48).

Formació progressiva en base als principis rectors d'aquesta llei a (A47, A48):

- El professorat (A23, A45, A47, A48)
- Els equips d'atenció i assessorament psicopedagògic (A46)
- Personal no docent que treballa als centres educatius, inclosos els monitors (A48)
- Tota la comunitat educativa (A48).

Característiques de la formació:

- Dissenyada amb la participació del col·lectiu trans* (A48)
- S'inclourà en els processos de selecció del personal que treballa en centres educatius (A48)
- Inclusió de la perspectiva trans* en els continguts sobre educació sexual, formació contra la transmisogínia i informació referent als mètodes anticonceptius no hormonal (A48)
- Troncal per al professorat (A45).

Continguts de la formació:

- Drets humans, identitat, expressió de gènere, orientació sexual i característiques sexuals (A23, A47, A48)
- Deure d'intervenció (A48)
- Protocols establerts i normativa vigent en casos de discriminació i de necessitat d'acompanyament de les persones trans* (A48).

Continguts a incloure als currículums de primària i secundària (A26, A48):

- Realitats trans*, intersexe i no-binàries (A27)
- Les normes internacionals de drets humans i els principis d'igualtat i no-discriminació, incloent-hi els relatius a la identitat i expressió de gènere (A48)
- Les corporalitats trans* i intersexe (A48)
- Perspectiva trans* en els continguts sobre educació sexual, formació contra la transmisogínia i informació referent als mètodes anticonceptius no hormonal (A48).

En les matèries:

- Als continguts sobre ciències biològiques (A47), especialment les que contenen coneixements sobre anatomia, fisiologia, genètica i reproducció humana, inclusió de les corporalitats trans* i intersexe (A48)
- Als continguts referents a la psicologia, actualització a la realitat no patologitzant de les identitats trans* en els continguts referents a la psicologia (A48)

De manera transversal a les diferents assignatures (A45).

Continguts a incloure als currículums de l'educació superior:

— A les carreres de professionals: professores, educadores socials, personal mèdic (A27).
Beques per a persones trans* migrants (A47).
Matrícules universitàries gratuïtes i gratuïtat en tota l'escolarització (A45).
Ocupació
Acompanyament a persones trans* en l'àmbit laboral (A45).
Mesures específiques per la capacitació de persones trans* (A47) que incloguin, entre d'altres, orientació laboral, intermediació laboral i ajudes a l'accés a la formació reglada (A48).
Facilitar l'accés a persones trans* migrants independentment de la seva situació administrativa demanant com a requisit només l'empadronament (A47).
Crear un sistema de beques per a persones trans* personalitzat en les capacitats, independentment del nivell educatiu (A47).
Accés, independentment del tipus de procés de transició que hagi fet la persona i del punt d'aquest en què es trobi (A47).
Incentius a les empreses privades per a la contractació de persones trans*, així com subvencions per a projectes que prevegin la realitat de les persones trans* o les expressions de gènere no normatives (A49).
Plans d'ocupació específics per a persones trans* (A48).
Indicador de trans-inclusivitat per a les empreses (A45).
Protocol d'actuació contra la discriminació i l'assetjament per a garantir la igualtat i la seguretat de les persones trans* a les empreses del sector públic i privat (A49).
Mesures de sensibilització a les empreses (A48).
Que es respectin les baixes laborals per cirurgies de gènere els dies estipulats pel cirurgià (A27).
Ajudes directes a l'emprenedoria (A48).
Regulació de l'accés a crèdits o préstecs d'emprenedoria per a persones trans* (A47).
Programa de suport a l'emprenedoria de persones trans* en què quedin integrats tots els àmbits d'assessorament propis de les empreses privades i la seva inscripció a les diferents organitzacions patronals (A54).
Quota de reserva a l'oferta pública, incloent-hi ofertes laborals, concursos i oposicions (A47, A49) de l'Administració catalana (A15, A49), 1% de llocs reservats (A45), 3% de llocs reservats (A48).
Habitatge
Blindar l'empadronament efectiu i directe a les persones trans* que es trobin en situació de sensellarisme (A45, A48).
Les persones trans* seran considerades de risc per a l'accés a habitatge de propietat o lloguer protegit (A54).
Pla dins les ofertes disponibles per fer efectiu el dret al habitatge quan hi hagi una situació de precarietat econòmica o emergència personal (A54).

Accés directe de les persones trans* en situació d'especial vulnerabilitat als programes municipals i supramunicipals d'accés a l'habitatge públic (A48) i a les gestions en matèria d'habitatge a través dels SAI (A48).
Implementació d'un pla d'habitatge per a persones trans* que destini un percentatge d'habitatge públic a persones trans* (A47, A45) amb una reserva de l'1% del parc d'habitatges socials (A45).
Reserva del 3% de l'habitatge públic a persones trans* amb especial vulnerabilitat (A48). Habitatge protegit d'emergència al qual puguin accedir les persones trans* que visquin una situació de violència al seu domicili habitual (A45, A47, A48).
Ajudes monetàries directes per al pagament del lloguer per persones trans* en situació d'especial vulnerabilitat (A45, A48, A54).
Residències específiques per al col·lectiu LGBTI+ (A48) o de persones trans* que siguin dependents o grans (A45).
Accés gratuït als entorns residencials per a persones trans* (A48).
Programes socioresidencials d'acompanyament a la reinserció vivencial per a persones trans* en situació de sensellarisme (A48).
Programes socioresidencials d'acompanyament a la vida autònoma (A48).
Salut
D'aplicació a tot el sistema de salut incloent-hi centres i entitats públics, concertats i privats que prestin els seus serveis en territori català, independentment d'on es trobi la seva seu fiscal (A48).
Garantia del dret d'autodeterminació de gènere a tots formularis oficials i no oficials dels centres sanitaris, així com a les targetes sanitàries i carnets de les mútues sanitàries. Garantir el dret al tractament d'acord amb la seva identitat independentment de si "coincideix" o no amb el sexe que figuri a l'historial mèdic (A48).
Actualitzar les classificacions de malalties a les del Manual de classificació de malalties 11 de l'OMS assegurant-se que les persones transgènere, incloses les infants, no siguin etiquetades com a malalts mentals, alhora que garanteix l'accés lliure d'estigma al tractament mèdic necessari (A23).
Formació del personal administratiu respecte al funcionament de l'hormonació, gestió de baixes laborals, etc. (A27).
Blindatge de les unitats Trànsit com a porta d'entrada principal (A48, A49).
Desplegament territorial de les unitats Trànsit, procurant que la gestió d'aquest servei sigui donada per professionals transpositius i prèvia formació a Trànsit Barcelona (A26, A48, A49).
Tancament definitiu de la Unitat d'Identitat de Gènere de l'Hospital Clínic i prohibició de les aproximacions mèdiques que siguin tutelars i/o patologitzants (A48).
Coordinació entre professionals de la xarxa pública o d'ús públic amb tots els serveis de referència per persones trans* (A48).

Blindatge dels principis recollits al Model d'atenció a la salut de les persones trans* i obligació de reunió periòdica del seu comitè de seguiment (A48).
Blindar l'accés a tots els serveis i prestacions sanitaris a totes les persones trans* migrants independentment de la seva situació administrativa i del seu lloc de procedència (A48). Inclusió en les mesures de reproducció humana assistida en les mateixes condicions que les dones cisgènere (A48).
Mirada trans-inclusiva amb els homes trans* i persones no-binàries en els programes de prevenció i de planificació d'embarassos (A48).
Dret a la interrupció voluntària de l'embaràs per a les persones trans* amb capacitat gestant (A48, A54).
Que es doni suport psicosocial i sanitari a les persones que han detransicionat (A4). Garantir el dret a rebre una atenció sanitària integral detallant les prestacions, incloent-hi els reproductius (A15).
Garantir, pel servei català de salut, el tractament hormonal més adequat incloent els casos en què la Seguretat Social no la cobreixi (A23, A48, A49, A54).
Blindar el finançament dels tractaments hormonals en totes les seves formes i la seva gratuïtat per persones trans* en situació d'especial vulnerabilitat (A48).
Tornar a finançar els injectables d'estrògens (A3).
Desenvolupament de preparats hormonals específics per a les persones trans* (A54).
Garantir l'accés a tractaments quirúrgics previstos al Model d'atenció a la salut de les persones trans* i el pressupost suficient per la seva realització (A23, A48).
Reduir les llistes d'espera (A3, A26, A47, A48).
Finançament de pròtesis STP (A47) i altres pròtesis (inclou una llista detallada) (A48).
Finançament de faixes per al pit (A47).
Finançament de logopèdia i feminització de la veu (A48).
Parametritzar i incloure dones trans*, homes trans* i persones no-binàries per separat, amb o sense VIH, a les enquestes i dades epidemiològiques (A48).
Disseny específic de programes d'atenció sanitària des d'un punt de vista comunitari per a persones trans* que viuen amb VIH o sida (A48).
Creació de places específiques a les comunitats terapèutiques i altres recursos socials i sanitaris per a persones trans* en situació de consum de substàncies tòxiques (A48).
Blindar l'accés als serveis de salut mental generalistes per a les persones trans* amb problemes de salut mental que no tenen a veure amb la seva transició. Es vetllarà especialment que l'abordatge es realitzi sense cap patologització de les diferents identitats trans* (A27, A48).
Prohibició de l'abordatge de la salut mental en qüestions específicament derivades d'una transició de gènere per part de professionals de la salut mental de disciplines

que utilitzen el diagnòstic com a eina bàsica de treball, com ara la psiquiatria i la psicologia clínica (A48).
Assistència psicològica a persones LGBTI+ comú a la resta de la població i sense condicionar la prestació a sotmetre's a examen psicològic o psiquiàtric (A15).
Incloure explícitament les persones trans* en la recerca, plans i mesures de prevenció del suïcidi (A23)
Despatologització
Despatologització a través del Model d'atenció a la salut de les persones trans* (A45).
Cap persona podrà ser requerida, en cap àmbit de la vida, a sotmetre's a proves o exàmens per determinar la seva orientació sexual, identitat o expressió de gènere i, el resultat de la qual pretengui determinar el seu accés al treball, prestacions o qualsevol altre dret, ja sigui en l'àmbit privat o públic (A15).
Models de salut basats en el consentiment informat (A23).
Mesures sancionadores per patologitzacions al sistema sanitari (incloent-hi centres privats i concertats) (A48).
Eliminació de la Unitat d'Identitat de Gènere de l'Hospital Clínic de Barcelona (A45).
Teràpies de conversió
Prohibició de les teràpies de conversió (A15, A45, A48).
Recerca
Invertir en recerca de cirurgia de genital masculina (faloplàstia i metoidioplàstia) i femenina i mastectomies amb masculinització del pectoral (A47).
Recerca i proporció d'altres vies de transició mèdica no-binària (hormones, cirurgies, etc.).
Negociació del finançament per a estudis científics o mèdics que no compleixin o s'emparin en els principis d'aquesta llei i en el coneixement científic (A48).
Prohibició de finançament de projectes de recerca sobre el fet trans que utilitzin el diagnòstic (disfòria o incongruència de gènere, trastorn d'identitat de gènere) en alguna etapa de la recerca, com ara l'elaboració o la descripció de poblacions estadístiques, o la selecció de persones en mostres petites (A48).
Esport
Recollir expressament el dret a participar en esdeveniments esportius conforme a la identitat de gènere (A15).
Elaborar un protocol d'atenció a persones trans* i d'expressió de gènere no normativa, i atenent especialment a les persones no-binàries, en l'àmbit de la competició federada d'esports, on la categorització és segons gènere, masculí i femení. S'ha de garantir que puguin competir en les categories del gènere amb el qual s'identifiquin i s'ha de garantir que cap persona quedi sense poder-se federar ni poder competir (A49).
Promoure que centres esportius locals públics i clubs esportius incloguin en els seus formularis, tràmits administratius i carnets la diversitat d'identitat de gènere i el nom amb què s'identifiquin les persones. (A49)

Garantir l'accés a l'esport a persones trans no-binàries, amb l'adaptació d'espais-vestidors per al seu ús (A27).
Desbinaritzar els equips esportius i les lligues infantils i juvenils (fer equips mixtos en què tinguin cabuda tots els gèneres) (A27).
No forçar les persones trans* a passar per controls hormonals (A47).
Famílies
Suport dels serveis socials i protocols de suport previs a les vies judicials en la guarda de fills a càrrec en processos de separació i divorci (A45).
Creació de centres de suport (acompanyament psicològic) per ajudar els fills de persones trans* a entendre els processos de transició a la família (A47).
Formar tots entorns familiars, independentment de si hi ha persones trans* o no, a través dels diferents canals de què es disposi (SOAF, AFAs, etc.) (A48).
Mitjans de comunicació
Evitar que els mitjans de comunicació reproduïxin actes de transfòbia (A47). Indicació d'estudiar la seva complementarietat amb la Llei 11/2014 i el Codi penal.
Penalització als mitjans de comunicació quan emetin anuncis trànsfobs (A47). Indicació d'estudiar la seva complementarietat amb la Llei 11/2014 i el Codi penal.
Creació d'un observatori per a un control en l'àmbit de la comunicació (A47).
Promoure la inclusió i diversificació de la imatge del col·lectiu de persones trans* de formes diverses, en què s'incloguin tot tipus de perfils sense distinció de raça, religió, condició social, educativa i física (A47).
Centres penitenciaris i privació de llibertat
Donar rang de llei a les mesures establertes en la Instrucció 1/2019 per garantir els drets i la no-discriminació de les persones trans* i intersexe als centres penitenciaris (A45, A48).
Elaborar un protocol d'atenció a persones d'expressió de gènere no normativa i persones no-binàries internes en l'àmbit de les presons, que garanteixi la no-discriminació i el respecte per la seva identitat i expressió de gènere per part de la institució i els altres interns (A49).
La Generalitat valorarà la possibilitat de creació de mòduls mixtos a les presons que per la seva mida ho permetin, sense perjudici que les persones trans* puguin seguir utilitzant la resta de mòduls en les mateixes condicions que actualment. Caldrà regular les condicions que han de complir l*s intern*s (delictes menors, possibilitat d'estar amb familiars, situació de violència o incomoditat per motius de gènere, població més vulnerable, etc.) per accedir-hi i garantir sempre una presència d'un mínim de 40% de dones (A48).
Violències masclistes
Inclusió de les dones trans* en totes les polítiques, reglaments, lleis i serveis específics per a dones, inclosos els relacionats amb la violència masclista (A45).

Inclusió també de les dones trans sense documentació regularitzada, en particular migrants, en les mesures contra la violència masclista (A48).
Donar rang de llei a totes les mesures que competencialment sigui possible, previstes a la Resolució del Parlament Europeu, de 16 de setembre de 2021, amb recomanacions a la Comissió Europea sobre la identificació de la violència de gènere com un nou àmbit delictiu recollit a l'apartat 1 de l'article 83 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea (TFUE) (A48).
Instar el Parlament a aprovar una llei contra les violències masclistes amb una mirada àmplia, que permeti protegir tota la població de les violències masclistes independentment del seu sexe, identitat de gènere, expressió de gènere i orientació sexual (A48).
Reparació
Reconeixement del patiment històric i la negació de drets (A17).
Indemnització i reconeixement a persones condemnades judicialment o recloses psiquiàticament per ser trans* (A45, A48).
Indemnització i reconeixement a persones patologitzades pel sistema de salut català (UIG) (A45, A48).
Indemnitzacions a les persones trans* torturades durant el franquisme per part de la brigada politicosocial (A48).
Instauració d'un memorial permanent per al col·lectiu trans* a Catalunya (A48).
Retirada de l'historial mèdic dels ingressos involuntaris a psiquiatria de les persones trans* durant el franquisme (A48).
Subsidi per a persones més grans de 65 anys que no superin la renda mínima o no tinguin altres ingressos, per garantir una vida digna i amb uns serveis de qualitat (A54).
Fer polítiques de memòria històrica i reparació per dignificar el col·lectiu trans*, intersexe o d'expressió de gènere no normatiu (A49).
Algunes aportacions demanen incorporar un règim d'infraccions i sancions (A15, A47, A48) harmonitzat amb les lleis 11/2014 i 19/2020 (A48).
Consideren que s'haurien de tipificar com a infracció: <ul style="list-style-type: none">— Infraccions lleus:<ul style="list-style-type: none">○ Referir-se de manera intencionada i reiterada a una persona trans* per un nom i gènere diferents de la seva identitat.○ No respectar el dret a l'autodeterminació de gènere en els formularis i carnets.○ Referir-se en públic de manera intencionada i reiterada a una persona trans* per un nom i gènere diferents de la seva identitat.— Infraccions greus:<ul style="list-style-type: none">○ Ometre el deure d'intervenció.○ No respectar el dret a l'autodeterminació de gènere tal com està regulat en aquesta llei en els formularis i carnets de manera reiterada o per part de l'Administració pública.

<ul style="list-style-type: none">○ Finançar o realitzar estudis científics o mèdics que no compleixin o s'emparin en els principis d'aquesta llei i en el coneixement científic (A48).— Infraccions molt greus:<ul style="list-style-type: none">○ No respectar el dret a l'autodeterminació de gènere tal com està regulat en aquesta llei en els formularis i carnets de manera reiterada i per part de l'Administració pública.○ Negar de manera reiterada la identitat de gènere lliurement manifestada d'una persona per part de figures d'autoritat (mestres, metges, familiars, tutors, etc.).○ Referir-se, per part del personal de l'Administració pública, els òrgans directius del lloc de treball o personal docent dels centres escolars, en públic de manera intencionada i reiterada a una persona trans* per un nom i gènere diferents de la seva identitat.○ Negar l'accés de les persones trans* als espais exclusius del gènere amb què s'identifiquen.○ Utilització de pràctiques pseudoterapèutiques per intentar alterar la identitat de gènere d'una altra persona.○ Ometre de manera reiterada el deure d'intervenció (A48).
Sancionar els actes transfòbics d'agents policials que integren elements racistes cap a les persones trans* migrants (A47).
Propostes que es descarten
Perspectiva
Que es mantingui en el text de la futura llei la referència a totes les diferents persones a qui s'adreça l'objecte: les persones lesbianes, gais, transsexuals, bisexuals i intersexe, així com de les seves famílies (A46).
Abolir el "feminisme radical" (A26).
Contràries a conceptes que consideren "acientífics" com "identitat i expressió" de gènere i d'expressions com "sexe assignat en néixer", "cònjuge gestant", "progenitor no gestant", "persones amb capacitat gestant" i vídua o "cònjuge supervivent gestant". Com a terme alternatiu a identitat de gènere proposen "per raó de transsexualitat" i enlloc de trans* proposen "transsexual", aquest últim terme el defineixen com "aquelles que procedeixen al canvi de sexe registral després d'un diagnòstic de disfòria de gènere i un procés hormonal de dos anys." (A44).
A favor de definir "trans*" com "un terme paraigua que engloba totes les identitats i expressions de gènere, incloent-hi així les persones transsexuals, transgènere, transvestits, etc." (A46)
Autodeterminació
Contràries a l'autodeterminació de gènere (A44, A46).
Contrària que s'eliminin els informes mèdics. També demanen acreditar la situació de transsexualitat mitjançant un informe mèdic o psicològic que inclogui patologies prèvies (A10).

Contrària a mantenir els requisits de diagnòstic i de modificació corporal, i afegir-ne d'altres com un canvi de nom, aspecte o indumentària, teràpia psicològica, acreditació de la duració en el temps, tenir en compte els antecedents penals, i altres criteris mèdics i de gènere similars (A44).

Sobre la rectificació de la menció registral de sexe proposen agilitzar el procés (A5) i incloure l'accés de les persones migrants (A26).

Una de les aportacions que s'oposen a l'autodeterminació de gènere també fa referència específica a la seva oposició que s'eliminïn informes mèdics per accedir a la transició mèdica (A10).

Infància i adolescència

Abordatge des de "l'espera vigilant" i el diagnòstic diferencial i diferencien "l'espera vigilant" de les teràpies de conversió. Reclamen que hi hagi un diagnòstic i que el professional que el realitzi tingui formació en psicopatologia del desenvolupament de la infància i adolescència i ser competent en el diagnòstic i tractament de problemes mentals (A10).

Pares i mares han de poder exercir la pàtria potestat en l'àmbit sanitari i educatiu encara que el fill o filla no hi estigui d'acord (A10).

Impedir que els infants acceptin tractaments mèdics (A9).

Reivindiquen la potestat parental d'intervenir en els àmbits sanitari (A10, A44) i educatiu (A2, A10, A44), fins i tot amb l'oposició de l'infant o adolescent (A10, A44).

Prohibir els bloquejadors de la pubertat i la informació a les escoles (A2).

Atenció a la "disfòria de gènere" a través de diagnòstic, equips multidisciplinaris i protocol específic de l'òrgan competent. Concretament, demana una avaluació per part de grups experimentats en "disfòria de gènere" com a requisit per accedir a "l'hormonació", no especifica si es refereix als bloquejadors de la pubertat, a l'hormonació creuada o a ambdós (A10).

Prohibició d'hormones que bloquegen la pubertat, les mastectomies i la castració (A2).

Contrària que hi hagi una intervenció de les institucions en les situacions en què hi hagi un risc degut a la no acceptació (A10).

Persones grans

Jubilació anticipada per dones trans de més de 60 anys amb un mínim equivalent a el Salari Mínim Interprofessional (SMI) (A45).

Serveis socials

Incloure el dret de les persones trans* migrants de poder recórrer l'ordre de deportació obligatòria (A47).

Educació

Limitar qualsevol acció a un diagnòstic clínic i la prèvia informació i consentiment de la família (A10, A44) o, directament, prohibir qualsevol tipus d'informació (A2).

Ocupació
Exempcions fiscals i ajudes al pagament de les capitalitzacions de la Seguretat Social per les empreses que contractin persones trans* en risc d'especial vulnerabilitat (A48).
Pla fiscal específic: <ul style="list-style-type: none">— Per consolidar les noves empreses amb participació majoritària de persones trans*.— Per a la formació i el seguiment continuat en l'àmbit d'acció de les noves empreses (A47).
Habitatge
Augmentar el nombre d'habitatges de protecció oficial en un 50% en un període no superior a 3 anys (A48).
Obligació dels tenidors privats d'habitatges a formalitzar el contracte de lloguer a persones trans* en un 10% que no són de protecció oficial (A48).
Que no es pugui negar el lloguer a una persona pel fet de ser trans* (A47)
Salut
En contra d'expressions com "cònjuge gestant", "progenitor no gestant", "persones amb capacitat gestant" i "vídua o cònjuge supervivent gestant" (A44).
Prohibició del subministrament d'hormones (A16). Prohibició de bloquejadors de la pubertat (A2).
Prohibició de cirurgies (A16).
Prohibició de mastectomies i castració (A2).
Despatologització
Es refereixen a les persones trans* utilitzant categories clíniques com persones amb incongruència de gènere, persones amb disfòria de gènere, transsexuals i, fins i tot, categories pseudocientífiques com disfòria de gènere d'inici ràpid (A10, A44).
Demanen un requisit d'avaluació psiquiàtrica o psicològica d'aquestes condicions (A10, A44) per veure si es pot evitar la transició (A10).
Demanen altres requisits clínics per accedir al canvi registral com: teràpia hormonal, teràpia psicològica, canvi de nom, aspecte i indumentària, sentiment perllongat d'inconformitat amb el propi cos i descartar trastorns psicològics que puguin conduir al rebuig temporal al propi cos (A44).
Proposen la desestigmatització enlloc de la despatologització (A10).
Teràpies de conversió
Atenció sanitària i psicosocial amb l'objectiu d'erradicar la disfòria, l'acceptació del cos i la convivència amb la diversitat de rols i aparences (A10).
Contràries a prohibir les teràpies de conversió (A16).
Canviar la definició de teràpies de conversió per: aquesta prohibició no hauria de recaure quant a indicacions, en el marc d'una intervenció psicoterapèutica, que només conviden a la prudència i a la reflexió, especialment en edats molt primerenques, adreçades a la persona que s'interroga sobre la identitat de gènere i que considera la possibilitat d'un tractament mèdic adreçat a un canvi de sexe. I això,

tant pel que fa als familiars com als professionals de la salut que l'estiguin atenent (A19, A46).

Afegir en aquest punt un apartat que expliciti que no totes les terapèutiques seran prohibides, sobretot si ho demana el mateix interessat, ja que això promouria una impossibilitat d'aportar dubtes i, per tant, saber davant aquest desig de transicionar (A50).

Haurà de deixar oberta la porta a la intervenció dels professionals que prestin assistència facultativa, sempre que es compleixin els requisits establerts per les autoritats corresponents. En el cas de menors no emancipats, aquesta intervenció haurà d'estar oberta també a la petició de les persones que en tinguin la potestat parental o la tutela (A16).

Reparació

Penalitzar els discursos d'odi (A47).

Anul·lació de les condemnes judicials basades en les lleis que penalitzaven el fet trans* (A48).

Barcelona, 4 doctubre de 2022

El director general de Polítiques Públiques LGBTI+

Xavier Florensa Cantons